



Krista Hafner

Hiša v močvirju

Ilustriral Oton Gaspari.

Svoje dni je živel v gozdu ubog kmet. Dokler je bil reven, je bil zadovoljen in srečen v svoji hišici.

Nekoč pa se je zgodilo, da je srečal v gozdu škrate. Skrivaj se mu je približal in še preden se je škrate zavedel, ga je kmet že ujel. Zvezal mu je roke in rekel: »Koliko mi plačaš, če te zopet izpustim?« Gozdni škrate pa ni imel veliko zlata pri sebi, le toliko za dober lešnik, in je rekel: »Vse tole ti dam.«

Kmet pa se je široko zasmeljal in rekel: »To je vse premalo. Vse zlato, kar ga imate škrate v svojem kraljestvu pod zemljo, hočem, prej te ne izpustim.« Odpeljal je škrate s seboj v hišico sredi gozda in ga zaprl v železno skrinjo.



Škrate je zdihoval v železni skrinji in prosil kmeta, naj se ga usmili in ga izpusti. Toda kmet ga še poslušati ni in ga obljubiti kmetu, da bo vse zlato, kar ga imajo škrate v svojem kraljestvu, njegovo. Tedaj je kmet izpustil škrate iz železne skrinje in ga peljal v gozd do luknje, ki je vodila v podzemsko kraljestvo škratev. Škrate se je nagnil nad odprtino in zaklical v globino: »Brateci, škrateci, kmet me je ujel in me očje izpustiti. Prinesite vse zlato, kar ga imamo, in ga položite pred njegovo hišo. Prej ne bom prost.«

»Daaaa!« je slišal kmet, kako je odgovorilo iz globine.

Znova je odpeljal škrate s seboj v hišo in ga zaprl v skrinjo. Ko pa je drugega jutra stopil pred hišico, mu je kar vid jemalo.

Pred vrati je zagledal zlato kepo, ki je bila tako visoka in široka, da bi je troje mož ne moglo obseči. Ves vesel se je vrnil v hišo, si mel roke, odprl železno skrinjo in rekel škrate: »Tvoji brateci so prinesli zlato, zdaj lahko greš, kamor hočeš.«





Škrat je urno zlezel iz skrinje in zbežal domov v svoje kraljestvo pod zemljo. Kmet pa se je spravil na delo, da zvali ogromno in težko zlato kroglo v hišo. Ves dan se je mučil in šele proti večeru jo je spravil skozi vrata. Pustil jo je kar v veži, se utrujen ulegel in pri priči zaspal.

In ko je spal, ni opazil, da je bila zlata kepa za majhno hišico pretežka. Tedaj se je pričela hišica pogrezati in se je pogrezala vso noč. In ko se je kmet zjutraj zbudil, je videl, da stoji njegova hiša tam spodaj v kraljestvu škratov pod zemljo. Vse zlato jim je moral vrniti in dokler je živel, je bil njih hlapec.

Tam pa, kjer je stala kmetova hišica, je nastalo močvirje, ki ni imelo dna, kakor ni imelo dna kmetovo poželenje po zlato.

Ljudje pa še danes ta dan pripovedujejo zgodbo o lakomnem kmetu. Tudi govore, da hodi lakomni kmet v viharnih nočeh jokati na kraj pogreznjene kočice.

Mirko Kunčič

Božetkova storija

Ilustriral Fr. Godec.

Predstavljajte si v duhu čudaškega starčka s sivo brado, dolgimi predivastimi lasmi, košatimi obrvmi, dobrodušnim obrazom in umnimi očmi, s širokim, od sonca ožganim klobukom, s peresom divjega petelina za trakom in zakrivljenimi coklami na nogah; oblečenega v irhovice in rdeč telovnik, z grčevko v desnici in zajetnim košem na rami.

Gotovo ste ugani: Aha, to je Božetek! Že, že, ampak ime samo — ki pa niti pravšno ni, marveč zgolj hudomušen pritikljaj iz ljudskih ust — pove bore malo. Radi bi vedeli, kaj je ta možic, s čim se ukvarja, kajne? Berite dalje in koj boste nekaj malega več vedeli in znali! —

Božetek je izmotal svojo tršato postavo izza debelih bukovih debel in coklal bliže in bliže. Gredoč je prepeval na vsa usta in spremljal svoje petje z živahnimi kretnjami. Ko je kar na lepem zagledal trumo otrok na Počivalniku sredi gozdne jase, je prijeto iznenaden načel novo pesem:

